

Et hæc quidem de compositione Torqueti dicta sufficiant, nunc adgrediamur qua nam via proxime
vsum illius tradamus, pari tum facilitate tum breuitate, qua hactenus compositionem docuimus.

**HAEC EST FORMA VIVAQUE TOR-
QVETI IMAGO SVS, ET NVMERIS, ET CIRCV-
lis, & lineamentis, & proportionibus veris perfectissime exhibita,**

ASTRONOMICVM VSVS TORQVETI ENVNCTIATVM PRIMVM.

Signum & gradum Solis ad Singulos dies indagare.

GRADVM SOLIS ET SIGNVM
si indagare cupis, principio fac co-
gites decreseat ne dies an augeatur, id
vbi cognitum habes, Torquetum pone
super aliquam superficiem planam ho-
rizonti æquidistantem, & in nullam pa-
tem deflexam, Deinde compassum po-
ne super basim, ita, vt latus compassi æ-
quidistat lineæ C B vel etiam A B,
nam ea verag meridiana est, Mox Tor-
quetum simul cum horologio illo viato
rio huc illuc promoue, tñtisper dñ mag-
netem videris rectè cõsistere, & latus basim A C versus meridiem ver-
gere, siq; noris Torquetum bene & ad omnem vsum esse aptissimè cõ-
positum. Deinde si forte adcreseat tum dies versus Solem verte latus
illud zodiaci, quod V & & c. continet, Sin autem decreseat, altera
partem quæ M & reliqua signa descendencia habet, Post hæc alte-
ra manu regulam circumverte inferiorem siue turnum hinc inde, alte-
ra zodiacum totum donec solis radios per foramina duarum pinnula-
rum exceperis in regula inferiori. Deinceps vide ad alius signi, quæ
gradum lineæ fiduciæ ipsius Alhidada ceciderit, & is tibi erit gra. in
quo sol est illa die. Eundem quoq; gra. statim quare in zodiaco infe-
riori, & circumlustra apud quam horam, quæq; minuta illum reperias
& hoc tibi tempus etiam horæ certæ atq; minutorum erit.

ENVNCTIATVM SECVNDVM

Cognito iam Solis gradu, horam diurnam ex radiis sola-
ribus cognoscere.

QVod si etiam perspecto solis gra, horam in-
terdiu scire desideras, age lineam fiduciæ
pone super gra, illum solis, totumq; zodia-
cum vñ cum regula huc illuc circumverte
tantisper dum radius Solaris foramina pin-
nularum penetrat, & sic gra, Solis zodiaci in-
ferioris, tibi horam & minuta monstrabit
in æquatoris circulo.

ENVNCTIATVM TERTIVM

Quacumq; hora diei signum & gradum lune inuestigare.

Primo fac horam quæras per primum illud vel æ-
nunciata, & sic zodiacum tene (inuenta hora)
immotum, regulam autem inferiorem simul cum cri-
sta verte versus centrum corporis D, quæ si minor
fuerit, quàm vt centrum rectè dignoscas, illud imagi-
nare saltem, quumq; sic lunam iuxta superficiem cri-
stæ conspicias, regulam ad summe superiorem, eius pin-
nadium perforatum verte ad oculum tuum, diligenter obseruans,
quomodo lunam per pinnulam & nodulum istum deprehendas, id vbi
rectè feceris, iam tibi linea fiduciæ regulæ inferioris gra, D monstra-
bit in zodiaco, & linea fiduciæ superioris regulæ distantiam ab Eclypsi
ca, vel meridiem versus vel ad septentrionem.

ENVNCTIATVM QVARTVM

Horam tam diurnam q̃ nocturnam ex lunarib, radiis
deprehendere.

Lineam fiduciæ regulæ inferis super gradum Lunæ colloca in
Ecliptica, & vbi sic visum tuum per pinnadia superiora, vel di-
recte iuxta cristam perduxeris vsq; ad Lunam, tunc gradus Solis in zo-
diaco inferiori horam quæsitam tibi monstrabit in æquatore.

ENVNCTIATVM QVINTVM.

Ex stella aliqua cognita horam noctis certam inuenire.

Vm iam ex capite primo primi Cometæ cognitū ha-
bes & perspectum, quomodo colligas gra. longitudi-
& latitud. alicuius stellæ quam prius nosti, tunc regu-
lam inferiorem in superiori zodiaco pone super gra.
longitudinis stellæ, & regulam superiorem in cristâ
colloca super gra. latitudinis simul, tamen hoc obser-
uans, an stella sit in latitudine septentrionali vel meridionali, Deinde
zodiaci

zodiacum totum
illuc, tantisper
quæras, vel ipsi
inferioris motu

EN

Stella fixa
tuum q̃ fixa
loca deprehendit

bit longitudi-
dices meridiem

ENV

les stellam, &
gradus tum lo

ENV

In cognitum
præceptoris
uenire.

stituto, regula
ta vel stellæ fixa
nis & mox per
tibi stellam cor-
inuentam,

ENV

Ascendentem
præfens per

exprimat, quali-
si 90 alia ad
demis, id si re-
duis siue de-
ce.

ENV

Expedi-

re. En modum